

GYULAFEHÉRVÁR.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA és
KIADÓHIVATAL:

Gyulafehérv. Tóvis-utca 167. sz.
hová minden küldemény intézendő.

POLITIKAI, TARSADALMI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTIK:

Ávéd Jákó. Cosieriu János. Dr. Mayer Ödön.

Előfizetési Feltételek:

Egész évre, hához küldve 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „
Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELEN MINDEN SZERDÁN.

Az alakuló iparos olvasókör.

Gyulafehérvár, 1887. szept. 20.

Az életre való nemzetek közös jó tulajdonsága az, hogy a viszonyok és körülmények által minden korban felvetett eszméket felfogják, azokért érdeklődni tudnak és saját egyéniségükhöz mért módoszatokkal keresztül viszik vagy legalább keresztül vinni törekcszenek.

Ilyen országszerte cultivált eszme ma nálunk különösen az iparfejlesztésének eszméje, melyet egyrészt az ország gazdasági viszonyainak állása, más részről pedig a szomszéd kultur népek iparviszonyainak fejlődése oly éles körvonalokban vetett fel nálunk, hogy az elől sem az államnak sem a társadalomnak kitérni nem lehetett s hogy most országszerte csak arról lehet szó, minő eszközökkel lehetne a céljt legjobban és legrövidebb idő alatt elérni.

Természetes dolog, hogy életre ébredt s így a fejlődés után vagyó városunkat sem hagyhatta hidegen az az eszme, mely országszerte már is olyan szép eredményeket hozott létre s ennél fogva minden módot megragad, melylyel iparviszonyait emelheti azon céljból, hogy iparosaink jövőjét biztosítván, ezek egyttal a hazai iparviszonyok között a kellő helyet foglalhassak el.

Ezen céljból hozta meg más jötevők közreműködésével igen jelentékeny áldozatait a város az iparos tanoncok iskoláztatása érdekében. Ezen céljból hozott újabb és igen jelentékeny áldozatot az alakuló iparos olvasókör érdekében, midőn az első berendezte s úgy ennek mint az olvasókörnek céljaira olyan állandó helyiségeket szerzett, melyekkel e hazában kevés iparos iskola és iparos olvasókör rendelkezik.

De természetes dolog, hogy az emberek fejlődési menetében a célravezető eszközök élöteremtése még nem egyjelentőségű magával az emberek haladásával, mert hogy a fejlődés valóban ténynyé váljék oda a tanulni és fejlődni vagy emberi akarat is okvetetlenül szükséges. És ennél fogva az is világos, hogy városunknak minden megsokszorozott erővel hozott és hozandó áldozata sem foghat eredményt létesíteni, ha iparosaink akaratát nem lelkesíti a fejlődés vagy a haladás akarata és azon emberi önértzet, mely lépten nyomon arra ösztönzi, hogy hazánk iparviszonyainak fejlődésében a kellő helyet elfoglalni törekedjenek; mert csak is ezen tényezők azok, melyek karöltve az iparos oktatással, az „iparos legény-egyleteknek“ és az „iparos olvasó-körök“ nek anyagi eszközeivel vezetik iparosainkat arra, hogy elsajátítsák mindazon elméleti és gyakorlati ismereteket, melyek nél-

A „GYULAFEHÉRVÁR“ TÁRCZÁJA.

A próba.

(Ajánlva némely kisasszonynak.)

Meg ne ijedjenek kérem, azért, hogy azt irám címűl; nem lesz ebből erkölcsi lecke s nem is kezdem a szót etymologialag vagy masképen magyarázni — az más helyre való; — aztán épen önöknek szép kisasszonyok, kik — mellesleg legyen mondva — annyit kínoznak vele. Gondolom kíváncsiaskodnak mi lesz hát belőle. Azt meg épen nem mondom meg pláne előre; igen hogy el se olvassák cikkemet. Tessék csak velem tartani türelmesen, míg a végére érünk.

Tehát kedves kisasszonyaim ismeretes dolog az előttünk is, nem csak önök előtt, hogy a „próba“ nagyon divates szokás volt régen is ma is. Példá rá, hogy sokat ne emlitsék maga a latin eredetű szó (no — gondolják szépeim — ígéretem nem tartom meg, de igen) az őseinknél is divat, sokféle próba eljárás, tüzes vas, forró víz stb. a bűvös kipuhatólására. Igen prózainak s réginek vélik a példát? Jó, oda fordulok hát önökhöz. Mielőtt megvernének valamit nemde

megpróbálják, jó-e vagy nem? Egy szemét a gyümölcsből cukros ajkukon át a szájba; egy kanalacskával a levesből s másból, ha épen kezükbe veszik a konyha ügyét. Ugye hogy igazam van? Hányszor felpróbálnak egy ruhát míg elkészül. „Így meg így kell — mondogatják — itt meg itt kell még igazítani rajta“ stb.

Aztán a mindennemű próbálgatás után annyira belejönnek, hogy bennünket minduntalan próbára tesznek. Az árva fő sokszor csak úgy fő s ilyenkor nagyot kaczagnak.

Azt kérdik kérem apprehendálunk azért? Volna okunk rá, de mi csak kérjük ne tegyék többé. Hogy mért erre a sok közül mondok egy rövid esetet.

Ott kezdem, hogy Rózsika és János — így hívták egymást — találkoztak először; másodsor az ismeretség készen lett s a mi ennek fiatal lánynál, ki még nem szeretett s iljunál, ki akkor épen nem szeretett természetes következménye: egymásba szerettek. Szerették egymást azzal a mély érzéssel, mely az első szerelmet jellemzi. Boldogok csak akkor voltak, ha egymás közelében lehettek; ilyenkor játszottak, enyelegtek, mint szerelmes gyermekek szoktak. (De hisz jobban tudják ezt édes kisasszonyaim mint én.) Fogadtak egymásnak örök hűséget, esküdtek forró szerelmet,

kül magát senki művelt és szakképzett iparosnak nem nevezheti, s melyek külföldi iparállamok hazánk előréhaladottabb és a legtöbb iparosít a műveltség és szakismeret igazán elismerésre méltó magaslatára emelték, és azt eszközölték hogy azok hazájuk iparának igazi oszlopaivá lettek.

Akiben az előrehaladásnak és fejlődésnek ezen vágya nincs meg, s ilyenek fájdalom hazánkban és városunkban is feles számmal vannak, azok az előbiekkel szemben azon ténynyel tetszelegnek maguknak, hogy sajnálatra méltó, ferde, s a világ összes iparos viszonyai által megczátolt okoskodással lépten-nyomon az iparos iskoláztatás, az iparos legény egyletek és az iparos olvasókörök intézményét ócsárolják, kisebik, és fölöslegességüket tejtgezik, sőt a hol lehet akadályokat is görditenek azok működése elé!

Mi a jelen alkalommal nem bocsátkozhatunk velök meddő vitatkozásba, mert hasztalan beszél az ember a szín iránti vakoknak. Lesz talán alkalmunk máskor a színekről; megpróbálni, hogy valjon színvakságukon nem segíthetnénk e. A jelen alkalommal czáfolatképen csak arra akarjuk felhívni iparosaink világosabban látó részét, hogy hasonlítsák össze városunknak műveltebb és tanultabb de egy uttal, nem korhely és pazarló iparosait azokkal, a kik semmi iskoláztatásban sem részesültek s vizsgálják meg azoknak és ezeknek ugy a társadalomban elfoglal helyét mint az általuk kiállított iparczikkek minőségét s ugy hisszük, hogy ez az összehasonlítás elég csattanós felelet lesz a haladás és világosságot nem akarók, az örökkön örökké hátramaradni kívánók hamis okoskodásainak teljes ledöntésére.

És mivel ez az összehasonlítás is elég világos példája lesz annak, hogy minden embernek kivétel nélkül annál több elméleti és gyakorlati ismeretre van szüksége, minél jobban beakarja tölteni helyét, azért világosabban látó iparosaink figyelmét és érdeklődését a legnagyobb mértékben kívánjuk felhívni azon intézményre, mely iparosaink javára f. hó 18-án a város-ház tanácstermében életet nyert t. i. a polgári iparos olvasókörre.

Ez az intézmény is egyike azoknak, melyek az iparosok ismereteit bővíteni vannak hivatva és az iparosoknak anyagi erejét oly csekély mértékben igényli, hogy a ki ezért vonul tőle vissza, az valóban azt mutatja, hogy ellensége minden haladásnak és jóra törekvésnek, mivel nemcsak szép helyiségekről gondoskodott a város, de nagyobb részben a berendezési és évi szükséglet is a jóakarók által teremtetik elő.

Sokat panaszkodtak iparosaink, hogy az ő érdekeik elhanyagoltatnak, nos tehát most a város oly áldozatokat hozott részükre, a melyet városunk egyetlen más osztálya részére sem hozott, és ha kellő erővel nem használják fel ezen a mivelődésre alkalmas intézményt és szétszórt, zilált állapotaikban nem becsülik meg ezen intézménynek egyesítő erejét, ugy világosan azt mutatják ki, hogy nem mivelődés által akarnak helyzetükön javítani, hanem a s ü l t g a l a m b r a várnak, melynek szájukba kellene repülnie Csakhogy az emberiség ilyet nem osztogat, mert az Isten is csak azon segít, a ki magán akar segíteni — munkával!

Vásároljunk könyveket!

A „magyar írók és művészek társasága“ megvitatás alá vévén azt a fontos tény, hogy hazánkban a könyvvásárlás nem történik óhajtott mértékben, egy bizottságot küldött ki oly feladattal, hogy eme kultúránkra nézve oly fontos ügyben országos jellegű agitációt indítson meg. Az említett bizottság egy felhívást bocsátott ki, melyben szakszerűleg s kimerítően tárgyalja a felvetett kérdést, és mi a legnagyobb készséggel teszünk a bizottság megkeresésének eleget, midőn felhívását alább szó szerint közöljük és azt tisztelt olvasóink figyeimébe ajánljuk:

Nyílt Felhívás

a hazai kaszinók és olvasókörök t. Elnökségeihez!

Általános a panasz a magyar szépirodalmi és tudományos könyvek csekély kelendősege felett és ez a panasz első sorban sújtja a hazai kaszinókat, olvasóköröket és más mű-

melyek vége soha sem lesz. Vagy a tied vagy a halálé másé senkié — szokták mondani. Dehát szerelmesek terveznek, Istenek végeznek.

Egyszer eszébe jut valami Rózsikának; kíváncsi volt tudni mekkora az ő Jánosának szerelme vagy tudna-e féltékeny is lenni?

Hédséget, huzódózást kezdett mutatni, inkább tréfált beszélgetett mással mint Jánossal; szóval a mit prózai nyelven ugy nevezünk: kaczerkodott. (De hisz az kegyeteknek fegyvere.)

János barátunknak ez feltűnt, tépelődött csak, mert mint ha elene esküdt volna minden őt magát egyedül soha sem találta. Fált neki Rózsika viselkedése, mert igazán szereteit. (Oh kérem a mi szerelmünk nagy és mély.) Hiába hánytavetette meg magában az egész dolgot, csak oda jutott hogy, ha ez így tart soká meg kell örülnie, no meg, hogy ő erre okot nem adott.

Pár nap lefolyta után végre. . . végre egyedül találta Rózsikát; első dolga volt, felvilágosításért esengnie. A kis hamis csak mosolygott a furcsa kérdésen; (furcsának találta) csak nevetett kínján, s mikor látta, hogy már elég a játék-ól megcsókolta Jánost (az volt az első) s azt mondta reá: „maga bohó, hát nem veszi észre, hogy csak próbára akar-

tam tenni, maga gyermek!“ János örült a dolog illeten kimenetelén, de mégis megkérte, hogy többet próbára ne tegye, mert volt neki valami előérzete. Rózsika nevetett egyet az volt a felelet. . .

Multak a napok — hetek, ismét a régiiek voltak, a kikre nézve nem létezett más világ, mint szerelmöké.

De hát a mely leány egyszer a kaczerkodás ujára ért, ha látszólag le is lép arról rövid időre nem sokára ismét azon van. S azt kérem nem kegyetekre mondom, habár tapasztalás is.

Valami műkedvelői előadás volt, végezetül tencz- a mint ezt már a dolog ugy hozza magával. — Rózsika is szerepelt. János alig várta az előadás végét, hogy ismét Rózsikához kerülhessen,

Rózsika pedig azt gondolta most itt az alkalom a második próbára s ugy tett; kerülte Jánost csak másokkal volt. Ha egy tánczra felkérte azzal utasította vissza: „le van már mind foglalva“ szavaira csak ugy könnyedén felelt.

Jánosunknak ez szeget ütött fejébe, nem gondolt arra hát ha próba csak, neki busulta magát elment haza s talán gyávaságra is vetemedik — a mit a bölcsék legnagyobb bátorságnak mondanak ma — ha az ész a sziv fölé nem ke-

velődési célból alakult társaságokat, melyek hivatásukhoz képest a magyar nemzeti érdekeknek és így első sorban a magyar nemzeti irodalomnak ápolói és terjesztői lehetnének. Jól tudjuk ugyan, hogy nem egy magyar kaszinó pénzügyi állapotához mért áldozatkészséggel szavaz meg évenként, néha tetemes összegeket magyar könyvek vásárlására. De tény, hogy mintegy két ezer társaság közül hazánkban alig öt száznak van könyvtára és tény, hogy a könyvtárak között is igen sok egyszerűen kiselejtezett ajánlékművekből avagy ügyes üzérkedők által terjesztett szenzációs férczregényekből és hitvány fordításokból áll; oly könyvtár tehát, mely nemcsak nem felel meg hivatásának, de gyakran a közizlést, sőt a közérkölcst is megmértelvezni képes.

A magyar írók és művészek társasága tárgyalás alá vevén ezt a komoly kérdést, az alulírt bizottság által jelen nyílt felhívást intézi a hazai kaszinók és olvasóköri t. elnökségeihez, hogy figyelemmel a könyvtárak alapításának és kezelésének nagy fontosságára, emlékeztesse őket a hazai kaszinók nagy alapítójának, Széchényinek célzatára, ki nem mint a magyar kaszinók jelentékeny részéről ma is elmondhatjuk, „politizáló mokraköröket vagy éppen kártyabarlangokat” akart teremteni ez intézménnyel, de a ki tudta, hogy jól vezetve és első sorban a közművelődés érdekeit szem előtt tartó társaságok nemzeti létünknek erős oszlopaivá lehetnek. A művelt nyugat-európai nemzeteknél, az amerikai egyesült államok nagy köztársaságaiban a hatalom alapját a művelt társadalom képezi és e műveltséget a jól szervezett és mindenütt feltalálható társaságok és a nyilvános közönyvtárak fejlesztik leginkább; öntudatosan és hathatós erővel egészítve ki azt a népnevelő hatást, melyet nálunk még csak az iskola, az éretlen gyermekek érdekeinek szolgáló és a fejlődésre képes és munkabíró ifjak nagy zömét már cserben hagyó iskola végez.

Nincs rendkívüli eszközökre, nincs rendkívüli anyagi erőre szükség, hogy minden egyes kaszinó minél inkább megfeleljen nemes feladatának, és hogy a magyar társaságok zöme a magyar művelt társadalom egyik központja és a közművelődés ügyének terjesztője legyen. Csak akarat szükséges, csak egy pár izléssel és műveltséggel bíró egyén buzgalma. A Gaborieau, Ponson du Terail, Gondrecourt, Montepin Xavér, Boisgobey, Born féle s más becsnélküli gyárregények helyett, melyek kaszinóink könyvtárában százával találhatók, ugyanannyi pénzzel kitűnő magyar szépirodalmi műveket és nagyszerű külföldi írók magyar fordításait lehetne beszerezni. A könyvkiadóktól és magánosoktól

koldult rendszeren értéktelen művek helyét csekélyebb színű, de becsesebb könyvek méltán pótolhatnák. Egy egy encyclopediai mű, szórár, térkép, a Magyarország történelmére, földrajzára vonatkozó fő művek, a helyi monographiák, az önművelődés ez első s általános segédeszközei, szintén nem kerülnek sokba és egészen tudományos művek megszerzése különben sem tartozik a kaszinók feladatai közé. És mily más hatása lenne egy kis gondosan megválogatott könyvtárnak, habár egyelőre csak egy-két száz darabból állana is, mint a mostan legnagyobb részt selejtes, sőt értéktelen tartalmu könyvgyűjteményeknek! És mily haszna lenne később, ha a könyvtár megerősödvé valóban komoly férfiaknak is segítségül szolgálhatna!

Lehetetlen, sőt az egyes helyi viszonyok ismerete nélkül igaztalan is volna, ha mi innen a központból általános jellegű tanácsokat akarnánk adni a vidéki kaszinók könyvtárainak kezelésére és gyarapítására nézve. Nem is akarjuk. Mi csak arra kérjük önöket, hogy ne hanyagolják el a kör könyvtárát, mint eddig hazánkban legtöbb helyen történt; igyekezzenek évről-évre minél nagyobb összeget fordítani annak céljaira és mindenek felett művelt tagtársainak véleményét meghallgatva ne bízzák a megrendeléseket többé kevésbé a véletlenre; különösen vegyék bírálat alá a regény fordításokat, melyek két évtized óta irodalmunkban valóságos szemétdombot képeznek, a melyben az igaz gyöngyöt csak szakértő fedezheti fel. Ne feledjék önök, hogy a társaságok könyvtárainak nemzeti missiója van; a legtöbb ifju innen nyeri a lelkesedést vagy a mérget és a legtöbb nő, a jövő nemzedék nevelői, a kaszinók regényeinek hatása szerint alkotja meg a társas élet hangulatát, ne feledjék, hogy a jövő nemzedék, mely a könyvek nagy hatásáról már tiszta fogalommal fog birni, önöket teszi felelősé vidékük műveltségének más állapotáért és az önök működését fogják megbélyegezni, ha kaszinójukban ma esetleg kártyavásár a fő dolog és a kaszinói könyvtár értéktelen, vagy éppen selejtes művekből áll.

Elérkezett az idő; nemzeti létünk jelen műveltségi foka megköveteli már tőlünk, hogy a magyar társaságok szellemi niveauja a közönségesnél és megszokottnál magasabbra emeltessék. Elérkezett az az idő, hogy önök, a vidéki társadalmi élet hivatásszerű vezetői, a közművelődést, minél szélesebb körben terjeszteni igyekezzenek. Rendezzenek előadásokat, melyekből a magasabb műveltséggel még nem bíró ifjak és nők az emberiséget mozgató nagy eszméket és mindenek felett a magyar haza jelen állapotát megismerni és szeretni tanulják; gondoskodjanak arról, ha kell, népkönyv-

rül ideje korán s nem dictálja Jánosnak: Miért tennéd azt, mit nyernél vele; a lány mind ilyen, hiszen rólok mondja a nóta:

„Szeretete nem állandó:

Mint az idő változandó!”

— Soha se busulj, tiz fog csalfán kijátszani, míg egy igazra találsz! S János kezdett a szavak fölött gondolkodni s lassankint belátta azok igazságát. Megérlette magában, hogy „szeget szeggel” legjobb orvosság lesz; viszont közönyt mutatni s hogy hozzá kezdjen a gyógy módhoz bucsu nélkül elutazott. Szándéka volt csak kevés ideig távol maradni, de olyan körülmények jöttek közbe, melyek miatt viztatértét jó időre elkelle halasztania.

Irti ugyan többször irt haza, többek közt egy barátjának is, kivel Rózsika szintén ismeretségben volt; ettől ő megtudta, hogy hol van János. Barátunk egy napon arra ébredt, hogy levelet kapott Rózsikától. Kemény hangú, szemrehányó levelet bucsu nélküli elutazásáért és hogy mért oly gyermek, mért veszi a tréfát valónak stb. De most meg János visszaakart adni a tromfot s olyan komoly levelet irt vissza, melyen Rózsika először jót nevetett s azután megharagudt érte. Sokáig nem irtak egymásnak; János várt, Rózsika neheztelt, János végre meguntta s irt egy engesztelő levelet, de

a Rózsika levelének a hangja hideg volt; a következőké hidegebb s egyre mintha távolabbról hallszottak volna a hangok, míg elenyésztek. Évek óta vannak így, esküjüket kötelezőnek tartják, de egymáshoz nem közelednek, büszkéek. Egyik a másiktól várja az első lépést; mindenik azt hiszi ő a sértett fél. Csak egy lépés s talán boldogok lennének, így meg mindkető boldogtalan s csak azért kinozzák magukat, mert büszkeségük parancsolja. . . .

Rövidebben is leírhattam volna e történetkét, de az önök türemét is kiakartam próbálni.

S az egésznek a végoka a próba. Lássák kedves kisaszonyok, ha mindenben járja talán a próba az egy szerelemben nem, az nem tűri azt meg. Olyan tiszta a mi szerelmünk, nincs próba tűz, mely tisztábbá tegye. Ne kísértgesse nek hát többé a próbával bennünket, mert — Venusra legyen mondva — vethetik azután a csaltaságot szemünkre mikor késő lesz. . . .

Hanem most szeretnék titokban úgy mindavajoknak közelében lenni. Szinte képzelem hogyan toppantanak piczike lábaikkal, hogy huzzák össze szemöldjeiket s szórják a villámokat szemeikből, mert azt gondolják, hogy megcsaltam s ígéretem ellenére erkölcsi predikatiót irtam. Pedig megbo csásának kérem nem az. Megsugom mi. A szerkesztő urat akartam megpróbálni, kitudnám-e ezzel eléjteni. Ugy-e szent lesz így a béke?

tárak felállítása által, hogy a tanuló ifjuság és a köznép is kedvelje meg az olvasást és alkossanak körükben pezsgő életet, mely elvonja a jobb sorsra méltó erőket a kártya és bor csábjaitól s munkára buzdítsa az ifjakat, kik már-már érteni kezdik, hogy a nemzetért és szépért élni a legfőbb boldogság. És mindenek felett rendezzenek be kis, de valóban becses magyar nemzeti könyvtárt és gondoskodjanak annak öntudatos fejlesztéséről, hogy legyen egy magyar nemzeti könyvtár és gondoskodjanak annak öntudatos fejlesztéséről, hogy legyen egy mag, melyből a társaskör óhajtott reformja kiindult.

Ezen csel ély, de bizonynyal nem áldástalan feladat az, mely önökre vár, hogy a társaskörök könyvtárainak reformja által fokozatonként városuk és vidékük társaséletének ujjaalakítását is megkísértsék.

Magyar írók és könyvkiadók a mi bizottságunk tagjai. A mi feljajdulásunk talán tulzott és nagyon önző. De nem habozunk azt nyilvánosságra hozni. Úgyünk egyuttal a nemzeté és tudjuk, hogy önök is hasonlóan gondolkoznak; körük tagjainak legjelesebbjei átérzik teljesen, hogy: nyelvben él a nemzet.

Legyenek azért, ismételve kérjük, gyámolítóink a magyar irodalom felvirágoztatása érdekében általunk megindított mozgalomban az által is, hogy jelen körlevelünket gyűlésükön tagjaik tudomására hozzák, vita alá bocsássák, s az eredményt velünk (az író és művészek társaságának helyiségében, Budapest, Nsmzeti színház bérháza) közölve, velünk ez ügyben továbbra is érintkezésben maradjanak.

Maradtunk hazafias tisztelettel Budapesten, 1887. augusztus hó. A könyvvásárlást előmozdító bizottság és annak nevében:

Jókai Mór s. k. tiszt. elnök. György Aladár s. k. elnök.
Dolinai Gyula s. k. titkár.

Napi hírek.

Gyulafehérvár, 1887. szept. 20.

— **(Lönhart Ferencz)** erdélyi püspök szintén jelen volt ő Felsege fogadtatásánál Déván és az udvari ebéden is részt vett. A püspök, kit ő felsége személyes megszólítással is kitüntetett, e hó 18-án tért vissza Gyulafehérvárra és 21-én megy Kolozsvárra, az erdélyi rom. kath. káptalan és papság kíséretében, hogy ezeket ő Felsege általi fogadtatásukkor vezesse.

— **(Novák Ferencz)** kir. tanácsos-polgármester az 1848 évben Magyar-Igenben és Sárdon vértanui halált szenvedett magyarok közös sírjához emelendő emlékkő felállítására 54 frtot gyűjtött, mely összegér illető helyre eljuttatott.

— **(Püspöki adományok.)** Lönhart Ferencz erdélyi püspök az 1886—7 tanévben püspöki jövedelmeiből az erdélyi rom. kath. igazgatótanácshoz beadott kimutatás szerint különböző községek elemi iskoláinak építésére vagy kijavítására, tanítók és tanítónők fizetésére, fizetések javítására összesen 8143 frt 60 krt. — szegény tanuló fiúk és leányok felségelésére pedig 2547 frtot adományozott.

— **(Zsinatvizsgák.)** E hó 13-án megtartott zsinatvizsgát a következő lelkészek állották ki sikeresen: Páll Gergely oláhláposi, id. Tódor József szentiványi, Király János köröspataki, Gerő György apanagyfalusi és Miklós Albert magyarláposi lelkészek.

— **(Tanári kinevezés.)** László Dávid tanképesített tanár a magyar és német nyelvből, ki budapesti iskoláknál is működött, a csiksomlyói gimnásiumhoz lett tanárnak kinevezve.

— **(Gyászbeset.)** Id. Gáspár János kir. tanácsos-tanfelügyelő neje szül. Bogdán Juliánna 67 éves korban és házassága 40-ik évében e hó 10-én jobblétre szenderült. Temetése nagy részvéttel e hó 12-én ment végbe Maros-Csucson, hova a holttest szállított.

— **(Tábori fényképek.)** Van Zel von Anton tüzérhadnagy megbízást nyert, hogy a dévai nagygyakorlatok alkalmával ő Felsegét s suitejét, valamint a gyakorlatok egyes jeleneteit lefényképezze. A képeket a nagyközönség is meg fogja szerezhetni.

— **(A 62. gyalogezred ezredese.)** Adrowski Henrik aigha fog Gyulafehérvárra jönni; jelenleg ugyanis szabadságon van és legközelebbre dandárnoki kinevezése várható. Ha tehát itteni állomását el is foglalná, ugy ez csak nagyon rövid időre történnék. Más versió szerint a gyulafehérvári (69.) gyalogdandár parancsnokságát fogná átvenni, míg jelehegi tábornokunk hermannshorti W a t t e k Ferencz más magasabb állomásra hívatné meg. — Az alezredes: strassenheimi Strastil Tivadar e hó 29-én érkezik Gyulafehérvárra. — A tisztikar létszáma sem teljes, mert eltekintve azoktól, kik csak időleges szabadságon vannak, néhány rendszeresített állomás áthelyezések folytán üresedésben van.

— **(Statusgyűlési meghívó.)** Lönhart Ferencz erdélyi püspök által kibocsájtott meghívó a statusgyűlésre a a következőleg szól: „Az erdélyi rom. kath. Statusgyűlés, azon alapon és jogerejénél fogva, melyet ő császári és apostoli királyi felségének 1867-dik évi augusztus hó 19-én kelt legfelsőbb elhatározása a válas- és közoktatásügyi magyar királyi főméltóságú miniszteriumnak 1867-dik évi szeptember hó 12-én 890. és 1873-ik évi június hó 16-an 1005. elnöki számok alatt kelt s a tisztelettel idezett legfelsőbb elhatározásra fektetett leiratai az erdélyi római katolikus Status számára biztosítanak: folyó 1887-dik évi október 10-dik és következő napjaira a püspöki székvárosba Károlyfehérvárra összehívandónak ítélem és az Urnak szent nevében ezennel összehívom. A gyűlésnek tárgysorozatát a következőkben foglalom össze: 1. Az erdélyi római kath. igazgatótanács jelentése. 2. a római katolikus középiskolai tanárok módosított nyugdíj alapszabályainak megállapítása, 3. a brassói és székelyudvarhelyi főgymnasiumok építési és csiksomlyói volt praetoralis háznak átalakítási ügye, 4. a kolozsvári Convictus és székelyudvarhelyi finovelde kibővítésére vonatkozó javaslatok tárgyalása és 5. az igazgatótanácsból kilépő tagok-helyeinek betöltése. Minek folytán van szerencsém (czim) felkérni, hogy a folyó évi október hó 10-re ezennel kihirdetett statusgyűlésre megjelenni, a tanácskozásokban részt venni és megjelenéséről vagy netaláni akadályoztatásáról engemet mielőbb értesíteni sziveskedjék. Kelt Károlyfehérvárt, 1887. évi szeptember hó 8-án. Lönhart Ferencz, s. k. erdélyi püspök.

— **(A polgári iparos olvasóköri)** f. hó 18-án a városház tanácstermében Novák Ferencz kir. tanácsos-polgármester elnöklete alatt alakuló gyűlést tartott. Az érdeklődés az iparos osztály részéről nem mutatkozott ugyan nagy, de legalább ott láttuk azokat, kik városunkban az iparos osztály értelmesebbjeit képviselik, kivéve egy-kettő olyat kik talán gazdagságuknál fogva átalják az iparosok közé vegyülni, pedig épen ezeknek kellene jó példával előljárni, osztályosaik érdekeit védeni és előmozdítani mindenütt, hol erre a legcélszerűbb alkalom nyílik. Elnök a gyűlést megnyitván, jelentette, hogy az alapszabályok összeállítására kiküldött bizottság ezen teendőjét elvégezte s az alapszabályokat beterjesztette, melyek a közgyűlésen felolvasatván elfogadtattak és felterjesztésük megerősítés végett elrendeltetett. Ugy ezen mint egyéb előzetes munka elvégzésére ideiglenes elnökül Kle mens János, titkárul Kádár Miklós, igazgatóul Darabont György választatott meg. Egyuttal aláírások gyűjtésére is bizottság kéretett fel és egy aláírási iven az összes jelenlevők tagokul léptek be. Az egylet helyisége, meiyet a város enged át használatul az ipariskola mellett, most épül s berendezésére is az előleges lépések megtétek, de ha valaki városunk polgárai közül a czél érdekében egy-egy használható butor darabot ajándékoz, nagy köszö-

nettel fog vétetni. Elfogad a gyűjtő bizottság ajándéku könyveket is. Melegen ajánljuk az egyesület pártolását közönségünk nagylelkűségébe.

— **(Zsidó ujévi ünnepek.)** E hó 19 és 20-án ünnepelték a zsidók ujévkét, mely alkalommal úgy a régi mint az új synagógában tartatott meg az isteni tisztelet.

— **(A távozó 50. ezred)** harmadik zászlóaljja tudvalevőleg továbbra is nálunk marad helyőrségen; az eddigi rendelkezések szerint makkoshetyei H e t y e y József alezredes volt ezen zászlóalj parancsnokául kijelölve. A napokban érkezett azonban le a közös hadügyminister rendelete, melynek értelmében az alezredes Bécsbe megy és helyébe itten Hirsch őrnagy marad. — A zászlóalj egyébként kivéteket a helyben székelő dandárparancsnokság alól és a nagy-szebeni dandárba osztatik be. Itt maradó tisztikarának névsora a következő: Boér és Hirsch őrnagyok; — Margineán Erneszt, Jung János, Krenthaller József, Tóth Antal (Boszniából jön ide) századosok, — Oncs Nesztor, Germán János, Rottinger József, Mischinger Károly, Mengele Antal főhadnagyok, — Winterfeld Armin, Brotschi Richárd, Beile Ferencz, Müller Ferencz, Böhm Rudolf és Czernočh Lipót hadnagyok; — továbbá még Dr. Setz Károly ezredorvos és Beier Albert számvivő tiszt.

— **(Új ezredünk tisztikara)** e hó 14-én délelőtt 9 órakor tiszteltgett Lobkowitz Rezső herceg-altábornagynál, kinek hadosztályába lépett az ezred. A fogadás a várbeli tiszti pavillonban történt s a herceg a bemutatott tisztek mindegyikével váltott néhány barátságos szót s kijelentette, hogy főcélját képezi hadosztályának katonai kiképzését tökéletesíteni s reméli, hogy a tisztek e cél eléréséhez hozzájárulni fognak.

— **(Kottowitz százados)** az itteni műszaki igazgatóságtól Bécsbe lett rendelve az ottani magasabb műszaki iskola cursusba, mely két évig tart; még e hó folyamán vonul új rendeltetési helyére. Itteni állomása még nincs beöltve.

— **(A 62. ezred zenekara)** még Görzben vette a távi utasítást, hogy folyó hó 14-én Dévára vonuljon, hol ő felsége ottartózkodása alatt a legmagasabb udvar előtt fog hangversenyezni. A zenekar alig egy napi időzés után el is vonult Dévára, honnan e hó 23-án tér Gyulafehérvárra vissza.

— **(Rakonczátlan asztaloslegények.)** St. és P. első szászsebesi, utóbbi kolozsvári illetőségű jelenleg Gyulafehérvárt alkalmazásban levő asztaloslegények e hó 17-18 közötti éjjel 1 órakor Blahó Károly vendégfogadójánál dörömböztek és éjjeli szállást kívántak. Blahó látván, hogy a késő vendégek széles jó kedvükben aligha lesznek nyugaldalmas utasok, az éjjeli szállást megtagadta, mire a rakonczátlankodók vaskos kövekkel és vasdarabokkal kezdték az ablakokat ostromolni s szerencse hogy a bedobott lövegek a szobában fekvő gyermekek egyikét nem találták. A jó madarakat czirkáló rendőrök elfogták, de a rendőrkapitányság őket gazdájuk jóállására szabad lábra bocsátotta. Másnap este egyik közülök megint Blahó háza előtt kezdett lármásan viselkedni, s mivel viseletével a rendőrök figyelmeztetése daczára fel nem hagyott, sőt tenyegető kiabálásba tört ki, ismét elfogatott. Mindketten a járásbiróságnak adattak át.

— **(A katona beszállásolások.)** 1866 óta nem volt Gyulafehérvárt annyi katona egyszerre összepontosítva, mint az elmúlt héten. A hadosztály gyakorlatok alatt 150 tiszt, 3304 legény, 242 ló és 22 jármű, e hó 16-17 közt pedig ismét 258 tiszt, 5204 legény, 453 ló és 29 jármű volt nálunk beszállásolva. Elismeréssel kell ezen alkalomból megemlékeznünk városi rendőrségünkről, mely ily nagy számú beszállásolást rendben és pentosan végzett, úgy hogy egyik oldalról sem merült fel panasz.

— **(Beszélni tudó — siketnéma.)** Egy siketnéma jelentkezett vasárnap délben a rendőrségnél kéregetésre en-

gedélyt kérendő. A rendőrkapitánynak az igazoló iratok gyanusaknak tűntek fel s az illetőt délutánra rendelte magához. Délutánig azonban a jó madár nem isított igazolványvai hátrahagyásával megszökött s az is kiderült, hogy siketnéma létére — beszélni is jól tud. A rendőrség most kutatja, de eddig eredménytelenül.

— **(Szőlőlopás.)** Három éretlen gyerek szőlőlopáson éretvén, kövekkel kezdték a szőlőrt ostromolni s ezt nyakán megsértették; az orvosi lítlelet szerint a seb 10 nap alatt fog begyógyulni. A tettesek a rendőrség által elfogatván, a járásbiróságnak adattak át.

— **(Csóka Sándor színtársulata)** a téli évadot Székesfehérvárt tölti el; jelenleg Nagy-Enyeden rendez 12 előadást, melyek e hó 22-én kezdődnek meg. Tagjai között Bácskay Julcsa szénelyében új operette-énekesnője van, míg Follinusz és Mezei a társulattól megváltak.

— **(A kolozsvári menettérty jegyek)** a király ottidőzése alkalmából rendezendő kéjvonatokon e hó 21-én kezdődőleg tizen négy napig érvényesek.

— **(Jókai Mór és Spielhagen Frigyes.)** A független magatartásáért széles körökben kedvelt „Budapester Tagblatt“ ritka élvezetes olvasmányt hirdet. Azon irányt követve, hogy olvasóit mulattassa és oktassa, ezen lap az elbeszélő költészet két remekművét szerezte meg, már legközelebb megkezdendő közlésre. Már e hó 18-án kezdődik meg a „Budapester Tagblatt“-ban Jókai Mór „Ostobalángész“ című novellaja, mely a Jókai sajátos, vonzó modorában írva, méltán sorakozik az úrnepelt hazai költő legjobb alkotásaihoz és méltó hasonműve Spielhagen Frigyes, a jelenkor legjelentékenyebb német regényírójának: „noblesse oblige“ című regényének, mely október 1. kezdve jelenik meg. „Noblesse oblige“ Spielhagen legújabb regénye és a költő abban egy modern témát tárgyal azon mesteri módon, mely nevét hervadhatlan fényvel övezte. A „Budapester Tagblatt“ ezen regény közlésének egyedüli jogát szerezte Magyarországon. A „Budapester Tagblatt“ „budapesti élet“ című rovatában egy új vonzó hírlapírói typut hozott be és ezzel is bebizonyította, hogy igyekszik az olvasó közönség rokonszenvére magát állandóan érdemesnek mutatni.

— **(Tűz.)** Ma déli 12 órakor Pánk József háza mellett (a majorban) egy boglya széna egy kis gyermek vigyázatlansága folytán, ki a széna körül szivarozott, kigyult, de a tűzijelre összegyűlt polgárok által csakhamar eloltatott. Szerencse, hogy a tűz mindjárt észrevétetett, mert a tözomszédban levő épületek nagy veszélyben forogtak. Mikor a kivonult tűzoltók odaérkeztek, csak néhány üszök füstlőgöt még.

Nyilttér.*)

Schwarz Satin merveilleux (ganz Seide) fl. 1.15 per M.
bis fl. 6.45 [in 16 verschiedenen Qualitäten] versendet in einzelnen Roben und ganzen Stücken zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depôt von **G. Henneberg** (k. und k. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

27-24-24.

Reinseidene Stoffe 80 kr. per Meter, sowie fl. 1.10 und fl. 1.35 bis fl. 6.10 (ferbige, gestreifte und carrirte Dessins) versendet in einzelnen Roben und Stücken zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depôt **G. Henneberg** k. k. Hoflieferant Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

*) E rovatban megjelenő cikkért nem vállal felelősséget a Szerk.

CSARNOK.

ERNA.

A „GYULAFEHÉRVÁR“ eredeti beszéde.

— Irta: **Koppich József.** —

4.

Eltaszittatni saját édes anyjától, haraggal elválni egy oly lénytől ki mindenünk volt, akkor, midőn mindennemű viszontlátás reményéről le kelle mondani! Létezhetik-e nagyobb fájdalom?!

S ez a jövő! Oh milyen rideg, siváron nézett elébe. Mi jövője lehetne ő nekie, az eltaszított, egyedül hagyott árvának?!

Behunyta szemeit. — Nem — nem akart gondolkozni, megőrülne, — állat módjára akart élni, életét mindaddig tovább tengetni, míg a sors rajta megkönyörül.

Egy pár nap múlva a kertbe is lemehetett; sokáig kellett betegen feküdni: érezte ezt nagyon s megtudá azt apolonőjétől.

Megtudá azt is tőle, hogy két havi betegsége alatt Sándor, — hogyléte fölött a többieknel gyakrabban tudakozódott s evvel azt is, — hogy a szenvedéseknek vége még nem szakadt.

Mert habár szegény anyjának tett ígérete alól, — a mennyiben azt el nem fogadta, magát feloldottnak tekinthette is, mindazonáltal utolsó szavai, eltaszittatása eléggé arulák el neki azt, hogy óhaját nem teljesítheti, hogy szive — de a kölcsönösen tett eskü által egész énje mar egy másé — egy zsidóé — nem eltaszittatását, hanem evvel még a legsúlyosabb átkát is eredményezte volna.

Sokkal nagyobb kegyelettel viseltetett elhunyt anyja iránt, mintsem elhatározhatta volna magát arra, hogy mintegy örvendve a gondviselésnek, a mely az óhaja megvalósításának útjában volt akadályt félretolta, — már most kapva az alkalmon — kezét — nem az anyja végkivánalma teljesítésére egyedüli közegül szolgáló egyénnek, — hanem annak nyujtsa, kiért szavait félreértett anyja magától eltaszította. Nem! Ez ellen lelke föllázadna; elhunyt anyja elleni soha meg nem bocsátható merényletnek tekintené; erről tehát végképen le kelle mondania.

De tovább ment! Anyjáhozi kegyeletes ragaszkodásának, gyermeki szeretetének mintegy természetes folyománnyaként tekintette azt, hogy az anyja által bár visszautasított, — de más körülmények között ezer örömmel elfogadandott ígértét — azon esetben — ha teljesítésére felszólíttatnék — beváltani köteles.

Könnyítette emez elhatározását ugyan azon biztos tudata, hogy Sándor is félreértette — s hogy így mindennemű igényeiről le fog mondani; de el volt határozva ellenkező esetben minden habozás nélkül — magát aldozatul oda adni.

És habár szerelme ezen határozata ellen a legerélyesebben tiltakozott, habár föltüntette tetteinek igazságtalan, önző, mert csak saját nyugalma tekintetbe vevő voltát, azon sajtóságot aldozatkészséggel, mely a nehéz betegségtől felüdültek legtöbbszörénél észlelhető, hogy mindennemű eshetőségnek erejét vegye, — elhatározását a történetek hírcsetelése mellett sietett azon egyénnel közölni, — kit úgy szeretett, annyira szeret, — a kiért már annyit szenvedett s még szenvedni fog, — de a kinek életét, mint ezt jól tudta, e végzetes levéllel üres, örömnélkülivé változtatja át; valamint tudta azt is, hogy ezen könnyeivel áztatott levél némileg kibékítendő őt is a sorssal, a sokszor oly igazságtalannak látszó gondviseléssel es kieszközölni a vart bocsánattal esküjéti feloldását.

III.

— Jó, hogy már jött; kedves mamája ugyis már aggódott hosszas távolléte miatt, de most siessünk, — nehogy a papának várakoznia keljen, — szóla szigorunak lenni akaró arczkifejezéssel a nevelőnő imént belépett novendékéhez.

— Igen, igen, — telele a fenti szavakkal fogadott kis barna gyermek. — Hogy is tudtam oly soká időzni? Bocsánat kisasszony, de odamenetelemkor nem is vevém észre — el levén merülve e szép város megtekintésében — hogy bácsiék mi tőlünk oly messze laknak, visszajöveletemkor tehát nem siettem. Siránczó hangon meg folytatá:

— Istenem! Ugy fájnak lábaim, alig fogok tánczolhatni! De ugy kell nekem, Béla egy párszor ajánlkozott befogatni, de én-én nem is tudom — miért — elleneztem.

(Folyt. köv.)

FELELŐS SZERKESZTŐ: **DR. MÁYER ÖDÖN.**

LAPTULAJDONOS **ÁVÉD** és KIADÓ: **JÁKÓ.**

H I R D E T É S E K.

3684-S7 sz.

Birtokeladási hirdetés!

Közhirre tétetik, hogy az 1887-ben eladásra kijelölt ingatlan állam-birtokok és regalejogok eladása iránt folyó évi október hó 24-én a szász-régeni kir. adóhivatalnál és a kolozsvári államjóság igazgatóság-nál, 26-án a vajdahunyadi és nagyszebeni, 27-én a dévai, 28-án a gyulafehérvári és 31-én a tordai és deési adóhivataloknál mindenütt reggeli 9 órakor 10° bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok elfogadásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Érdekeltek megkeresésére az eladás tárgyát és árát tartalmazó hirdetések az államjóságigazgatóság által megküldetnek.

Kolozsvártt, 1887. évi augusztus hó 24-én.

CZIGARETTÁZÓKNAK.

A Braunstein Fréresgyára Paris 65 Boulevard Exelmans által készített cigarettá-papír

az ide mellé nyomott gyári jegyekkel

Les derniers Cartouches és DOROBANTUL

az osztrák magyar birodalom legelső tudományos tekintélyei által is összehasonlítható vegyelmzés alapján, mint tökéletesen mentes minden az egészségnek ártalmas anyagától és a létezők között a legkönnyebb és legkitűnőbb cigarettá-papírnak ismeretett el.

Miután nálunk is azon meggyőződés terjed, hogy a cigarettá jóága első sorban a papír minőségétől függ, annál fogva a „Les derniers Cartouches“ és „Dorobantul“ papír mindig kedveltebbé válik és minden ilyenemű cikket árusítóknál kapható.

BRAUNSTEIN FRÉRES PARIS.
Marque Déposée. S.G.D.G.

Valódi csak azon papír melynek etikettje az ide mellényomott rajzokhoz hasonló és „Braunstein Fréres“ céget viseli. Hogy az osztrák-magyarországi vevőit e gyár pontosan kiszolgálhassa.

„Braunstein Fréres“ kereskedelmi törvényszékiileg bejegyzett cég alatt Bécsben (II, Negerlegasse 8. szám a att gyári raktárt nyitott. [12-12]

ORI CE CONTRAFACERE A ACESTEI HARTII SE VA URMARI CONFORM LEGEII
Gyári jegyekkel
DÉPOSÉ S.G.D.G. EN FRANCE ET A L'ÉTRANGER

10 MAIU 1877
FRATII BRAUNSTEIN
SINGURII FABRICANTI
PARIS
DÉPOSÉ S.G.D.G. EN FRANCE ET A L'ÉTRANGER

Wer im Zweifel darüber ist,

welches der vielen, in den Zeitungen angepriesenen Heilmittel er gegen sein Leiden in Gebrauch nehmen soll, der schreibe gefälligst eine Correspondenzkarte an Richters Verlags-Anstalt in Leipzig und verlange die illustrierte Broschüre „Krankenfreund“. In diesem Büchlein ist nicht nur eine Anzahl der besten und bewährtesten Hausmittel ausführlich beschrieben, sondern es sind auch

erläuternde Krankenberichte

beigedruckt worden. Diese Berichte beweisen, daß sehr oft ein einfaches Hausmittel genügt, um selbst eine scheinbar unheilbare Krankheit noch glücklich geheilt zu sehen. Wenn dem Kranken nur das richtige Mittel zu Gebote steht, dann ist sogar bei schwerem Leiden noch Heilung zu erwarten und darum sollte kein Kranker verjäumen, sich den „Krankenfreund“ kommen zu lassen. An Hand dieses lehrreichen Buches wird er viel leichter eine richtige Wahl treffen können. Durch die Zusendung erwachsen dem Besteller

keinerlei Kosten.

*) Gyulafehérvárr kapható:
Frölich Gyula gyógyszer-tárában
és Kojeteinben:
Kubicek J. gyógyszer-tárában. 40-34

Arverési hirdetés.

3847-87. sz.

A marosportusi kincst. hid vámjövödelmének és a vámos lakásnak 1889. január 1-től hat esetleg három évre leendő haszonbérbe adása iránt 5600 forint kiküldtási ár mellett a gyulafehérvári adóhivatalnál

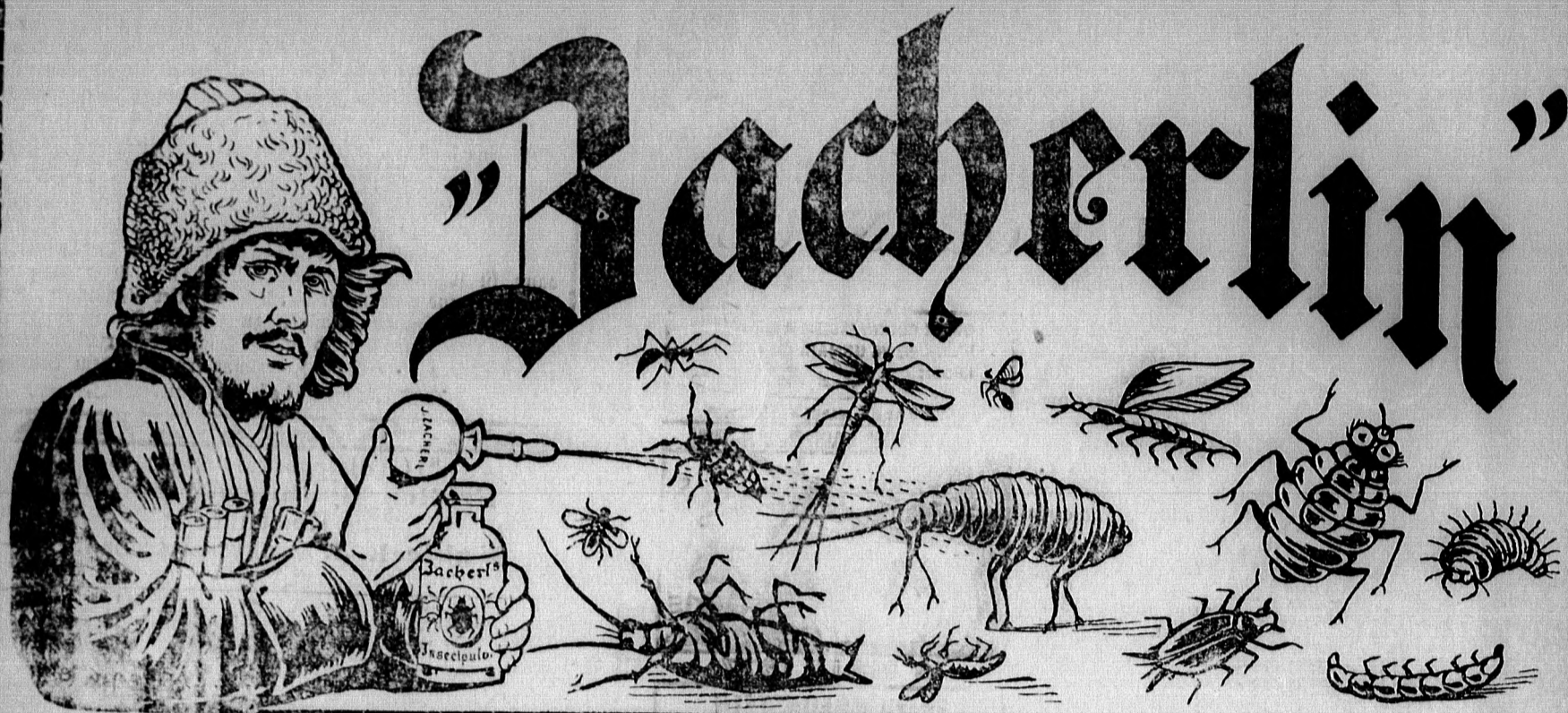
1887 évi október 28-án reggeli 9 órakor zárt írásbeli ajánlatok elfogadásásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

A zárt írásbeli ajánlatokhoz 10 százalék bánatpénz esatolandó. Az árverezési és szerződési feltételek alantirt igazgatóságnál és a gyulafehérvári adóhivatalnál megtekinthetők.

Kolozsvárrt, 1887. évi augusztus hó 23-án.

M. kir. államjóság igazgatóság.

<p>Ein dummes Genie Novelle von Móritz Jókai</p> <p>Das neueste Werk des gefeierten Dichters, eine Novelle von spannender Handlung und reizendem Humor erscheint vom 18. Sept. ab</p> <p>nur im Budapester Tagblatt</p>	<p>Noblesse oblige Roman von Friedr. Spielhagen</p> <p>Ein Meisterwerk moderner Erzählungskunst des weltberühmten Romanciers, alleiniges Recht der Reproduktion für Ungarn, erscheint vom 1. Okt. ab</p> <p>nur im Budapester Tagblatt</p>
<p>Den mit 1. Oktober neu eintretenden Abonnenten werden semmtliche Fortsetzungen von „Ein dummes Genie“ vom Móritz Jókai gratis nachgeliefert.</p>	
<p>Pränumerationspreise:</p> <p>Ganzjährig fl. 14 Vierteljährig fl. 3 50 Halbjährig fl. 7 Monatlich fl. 1 20</p>	
<p>DIE ADMINISTRATION [2-1] des Budapester Tagblatt, V., Dorotheagasse Nr. 6. (Wurmhof.)</p>	

LEGKITÜNŐBB SZER MINDEN ROVAR ELLEN

Iz az új, kitünő specialitás bámulatos erővel és gyorsasággal kiöli a férgeket a lakásokból, konyhákból és szállókból, valamint a házi állatokról, az istállókból, üvegházi és kerti növényekről. Az igazi csakis névaláírással és védelmi jeggyel ellátott eredeti üvegben kapható. A mit pusztán papirzacskóban mérnek ki, az sohasem igazi „Zacherl-Specialitás“!

ZACHERL J., Bécs I. Goldschmiedgasse Nr. 2.

Raktárak Gyulafehérvártt és vidékén:

Gyulafehérvár [város] Mihelyes Zs. ur és Fűzős Gyula gyógyszerárakban. Jakabfi Albert kereskedésében. — Gyulafehérvár [vár] Nagy József gyógyszerárakban Mühlner Ignác kereskedésében.

Abrudbánya: Molnár Árpád urnál.
Balázsfalva: Schissl K. és Limberg S.
Szászváros: Gratius József-nél.
Déva: Hirsch Adolf-nál.
Medgyes: Breckner Károly, Guggenberger L. R. Kremer Frigyes.

Szászsebes: Binder J. Laj. Obniz N.
Nagy-Enyed: Wincler János.
Piski: Zeidner A. Gusztáv.
Szerdahely: C. Fried Schimert gyógyszer.
Zalathna: Slavkovits István.

[6-2]

A vidéken „valódi Zacherlin“ ott kapható, hol „Zacherlin falragaszok“ láthatók.

En, Csillag Anna
185 centiméter hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam föntalált kenőcs 14 havi használata után nyertem, mely megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövést és erősíti a hajbőrt, uraknál elősegít egy teljes erős szakálnövést, rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szakálnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megóvja korai őszüléstől a legmagasabb korig. — Egy köcsön ára 50 kr., 1 frt. és 2 frt. — Postával küldés naponként a pénz előleges beküldése, vagy postautánvétellel az egész világba.

CSILLAG és Társa,
[20-11] Budapest, Király-utca 26. sz. a.

Legujabb!

Legujabb!

PRÉSERVATIVES

Angol gyártmány,

a francziánál sokkal megbízhatóbb. Az angol préservatívek mindeddig a bevitel nehézségei miatt nem voltak kaphatók; ezt megkerülendő, a gyár külön raktárt szervezett és gyártmányait az eredeti gyáron eladja. Vidéki megbízások rögtön utánvét vagy az ár beküldése mellett fogantositatnak; ára tuczonként 3, 4, 5, 6 frt. Külön árjegyzékek ingyen és bérmentve zárt levélben. Czim: Angol gyári raktár Budapest Deák Ferencz-utca 17 zs. az udvarban balra. [10-4]